

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

Külmisziói
melléklettel

„Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket.”

2009. április

- Zsid 3, 7-8 -

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület lapja

Bajuszné Orodán Krisztina (ev. lelkész, Nagyveleg)

A hónap igéje: Isten eltörölte a követelésével minket terhelő adóslevelet, amely minket vádolt, eltávolította azt az útból, odaszegezve a keresztfára. (Kol 2,14)

Kétféle ember van ebben a mai világban. Aki tartozik, és akinek tartoznak. A világ egyik fele abból él, úgy tud előbbre jutni, hogy hiteket vesz fel, és abból vásárol lakást, autót, bútort. A világ másik fele pedig abból él, hogy hiteket ad. Az alapján osztályozzák a mai világban az embereket és a különböző nemzeteket, hogy mekkora hitelkerete van, mennyire hitelképes. Alapjában véve senki sem szeret adósságban élni, de ki kell, hogy mondjuk, csak kevesen vannak, akiknek nincs semmiféle adósságuk. S most az általános gazdasági, társadalmi és erkölcsi válság idején már a megszületett csecsemők is adóssággal jönnek a világra.

A modern életstílus beállt arra, hogy hitelekkel éljünk, mégpedig azért, hogy mindenkinek „mindene” hamar meglegyen. És miközben ezt a „sok mindent” élvezi, annak fizet, aki ezt számára lehetővé tette. Mert a reklám és a világ által gerjesztett óriási igény kielégíthetetlen. És az üzleti élet azt ígéri: még ma a tiéd lehet! Nem kell rá várni, nem kell rá gyűjtögetni, ahogy szüleink és nagyszüleink tették. Tiéd lehet az új autó, tévé, számítógép, nyaralás – most azonnal. Majd fizeted a részletet. Csak épp azt a szót nem teszik hozzá – mert az olyan rosszul hangzik – élj vele most, adósságban! Hordozd a terhet, légy szolgál! Nem lehetsz beteg, nem történhet semmi, ami a munkában akadályoz, mert akkor nem tudsz fizetni. Hiszen, aki adja ezt a „kegyet”, mármint a pénzt, jól akar járni. Nem a megélhetésére kell már a pénz, hanem csak arra, hogy még

gyarapodjon, és minél nagyobb hatalomra tegeyen szert, hogy Isten helyett kontrollálják az életet.

Modern rabszolgatartó társadalomban élünk. Rabok legyünk vagy szabadok? Normális körülmények között egyértelmű a válasz. A történelem azonban sokszor teremt olyan helyzetet, amelyben minden a feje tetejére áll. Miként lehet a látszólagos szabadság fogság. Az ún. szabad világ tömegével kínálja portékái bőségét. Nagy szabadságában az ember bármihez hozzájuthat, valójában éppen így válhat mindezek foglyává.

Mi Istentől kaptuk életünket, és a végén el kell számolnunk vele. Bűneinkkel azonban állandóan gyarapítjuk az adósságunkat Isten felé. Azonban ezt Isten rendezte Jézus Krisztus halálával. Elengedte, eltörölte a követelésével terhelő adóslevelet, mely minket vádolt, eltávolította azt az útból, odaszegezve azt a keresztfára.

Képszerűen beszél Pál a megváltásról – Isten a keresztre szögezte a bennünket terhelő adóslevelet –, vagyis Krisztusért megbocsátotta minden bűnünket. Az apokrif irodalomban ebből valódi adóslévél lett, amit Ádám írt alá a Sátánnak, s benne valami segítségért cserébe magát és minden utódát felajánlja a Sátánnak. Mivel a szerződést Ádám írta alá, minden utódára, tehát a Mózes előttiekre is érvényes, ezért nem igazságtalan, hogy meg kell halniuk. Természetesen záradék is van, ami kimondja, mikor veszíti érvényét az egység. Mintha azt mondaná, „sohanapján kiskedden”,

ugyanis a Sátán azt írta a szerződés végére: hogy amíg a nem halandó meg nem hal. Ez is lett a veszte, hiszen Jézusban éppen ez a feltétel teljesedett be. Ezzel Krisztus véget vetett a szerződés érvényének, és halálos váltságdíjat fizetett, azaz kiváltott a halál fogságából.

Ahogy közeledünk nagypéntek eseménnyel felé, az emberi értelemmel felfoghatatlan krisztusi szeretet megünnepléséhez, jó alkalmunk van arra, hogy felismerjük, meglássuk és belássuk mi is, koldusok és adósok vagyunk Krisztus keresztye körül. Nem szeret senki sem tartozni, adósnak lenni, s bár megpróbálhatjuk rendezni adósságunkat, mégsem sikerül önerőből kiváltani magunkat. A lelki adósságszpirál örvényébe csúszunk beljebb és beljebb, nem tudunk tiszta lapot nyitni önmagunknak. Érezzük, adósok vagyunk, és ha az, akinek tartozunk, nem engedné el tartozásunkat, elhordozhatatlan tömeggé növekedne bűnünk.

Ő azonban elengedte, mert soha nem tudnánk törleszteni, és így félelemmé, kétségbeeséssé válna életünk, amit eredetileg ajándékkal kaptunk. Induljunk el hát a nagypénteki kereszt felé, s legyen bátorságunk megvallani adósságunkat, tehetetlenségünket, gyengeségünket, hogy mindezt letehesük a keresztfára tövébe, s megélhessük megváltásunk felszabadító erejét. Ettől kezdve azonban már ne a világhoz kötődjünk legerősebben, hanem mindenekelőtt Istenhez, aki Jézus által rendezte életünk adósságát.

Tehát vállaljuk azt a fogságot, amely valójában az igazi szabadság! Pál így tudott még a börtönben is szabad lenni, önmagát büszkén „Krisztus foglyának” tekintve. Mindenekelőtt „Isten rabjai” legyünk, amely állapotban végtelenül megvalósul az igazi szabadság. Adja Isten, hogy ez megvalósuljon a mi életünkben is! Ámen.

**A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület
főbb információi, eseményei**

Révfülp, 2009. április 17. péntek – tízéves a révfülöpői Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ
Névadója előtt tiszteleg és ünnepli fennállásának tizedik évfordulóját révfülöpői oktatási központunk. Az alkalom április 17-én, pénteken 10.30 és 15 óra között lesz. (A résztvevőknek lehetőségük van előző este érkezni és másnap távozni.)

A konferencia ünnepi istentisztelettel kezdődik, melyen ígét hirdet Ittész János elnök-püspök. A nap programjában Révfülöp és a Balatonygyöngye – mesél a múlt címmel előadás tart Miklós Tamás polgármester; Evangélikus egyház és oktatásügy címmel dr. Kertész Botond történész; Ordass Lajos és az evangélikus oktatásügy címmel dr. Böröcz Enikő ev. lelkész, egyháztörténész; és Személyes megemlékezés Ordass Lajosról címmel dr. Bolteratzky Lóránd ny. egyházjogász.

A konferencia részvételi díja (ebéddel és kávéval): 1800 Ft. (Korábban érkezés vagy további tartózkodás esetén az intézmény honlapján lévő áraink érvényesek.)

Minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők.

Győr, 2009. április 18. szombat – Luther-olvasókör
Szeretettel hívjuk és várjuk a győri és Győr környéki pedagógus testvéreket és más érdeklődőt is legközelebbi olvasóköri együttlétünkre. Az alkalom április 18-án, szombaton 10 órakor kezdődik az egyházkerület győri székházában (Bajcsy Zs. u. 26.).

Pongráczné Gaál Elvira és Isó Dorottya szervezők

Hévíz, 2009. május 9. szombat – tízéves a hévízi német nyelvű lelkigondozói szolgálat

A német üdülővendégek számára létrehozott német nyelvű lelkigondozói szolgálat tízéves fennállása alkalmából istentisztelet keretében adnak hálát a hévízi protestáns templomban május 9-én, szombaton. A 14 órakor kezdődő alkalmon ígét hirdet Ittész János evangélikus elnök-püspök.

Minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők.

- Nemescső, 2009. május 10. vasárnap – egyházkerületi kórustalálkozó

Az évenként megrendezendő Cantate vasárnapi egyházkerületi kórustalálkozóhoz ezúttal a nemescsői gyülekezet ad helyszínt.

Ebben az évben a kaposvári, a székesfehérvári, a tétii, a harkai, a veszprémi, és a nemescsői gyülekezetek kórusai mutatkoznak be.

Az istentisztelet 10 órakor kezdődik a templomban, amelyen a kórusok is szolgálnak a liturgiában. Ígét hirdet Ittész János püspök. Majd délután 3 órakor mutatják be a kórusok műsorukat.

Minden zeneszerető érdeklődőt vár a nemescsői gyülekezet.

MEGHÍVÓ

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület Közgyűlésének szavazati és tanácskozási joggal rendelkező tagjait a Nagykanizsán 2009. április 18-án (szombaton) 9.30 órakor kezdődő gyűlésre a 2005. évi IV. tv. 84.§ (1) bekezdése alapján tisztelettel és szeretettel összehívjuk. Helyszín a nagykanizsai egyházközség gyülekezeti terme (Nagykanizsa, Csengery út 37.).

A közgyűlés nyilvános, melyre minden érdeklődőt szeretettel hívunk és várunk.

Erős vár a mi Istenünk!

Győr, 2009. március 30.

Szabó György
egyházkerületi felügyelő

Ittész János
püspök

Egyházunk Női Missziói Szolgálata a 2009. évben

Nők hétvégéjét szervezi Révfülöpön, az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban 2009. május 14. és 17. között

Válság? - Váltás! címmel.

(Az alkalom csütörtökön vacsorával kezdődik, és vasárnap ebéddel fejeződik be.)

Részvételi díj: **10 000 Ft**

(A konferencia teljes összegét az Országos Egyház Női Missziói Szolgálata egészíti ki.)

A Balaton-parti környezet kiváló lehetőséget biztosít minden esztendőben az elcsendesedésre, a testi-lelki feltöltődésre. Az idei esztendőben a bibliatanulmányok azokat az igeszakaszokat veszik vizsgálat alá, amelyek Isten népének nehéz időszakairól, ugyanakkor Isten mélységeken átívelő irgalmáról adnak bizonyítást.

Jelentkezni és a hétvége programjáról érdeklődni a következő címen lehet: MEE Női Missziói Szolgálat, 1450 Budapest, Pf. 21.

E-mail: marta.pinter@lutheran.hu, tel.: 20/824-2791

2017 FELÉ

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Egyházunk elnöksége pályázatot ír ki korra, nemre való tekintet nélkül. A cél: megfogalmazni a reformáció jubileumi évének jelmondatát és/vagy szlogenjét. A győztes részt vehet egy Luther-emléktúrán Németországban.

Határidő: 2009 pünkösd

Ezen túl pedig – határidő nélkül – szívesen várunk minden olyan levelet, ötletet, véleményt, amelyben egyháztagjaink megfogalmazzák, milyennek szeretnék látni egyházunkat 2017-ben, mit tudnak felajánlani a jubileumra, mit várnak, mit tartanak elsődleges célnak.

A leveleket az Evangélikus Élet szerkesztőségébe várjuk. (1085 Budapest, Üllői út 24.)

A borítékra írják rá: Lutheránus.500

Egyházunk Elnöksége ebben az évben is kéri

gyülekezeti tagjainkat és minden

– egyházunk szolgálatát támogató –

adózó állampolgárt, hogy adójuk

egyházak részére felajánlható 1%-át a

Magyarországi Evangélikus Egyház

részére ajánlják fel, melynek technikai száma:

0035

Köszönettel a MEE Elnöksége

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus
Egyházkerület lapja

Megjelenik havonta, dunántúli terjesztésben

**Lapunk legközelebbi száma
2009. május 10-én
jelenik meg**

Felelős szerkesztő: Menyes Gyula
Megrendelhető a szerkesztőség címén: (20/824-4222)
Evangélikus Püspöki Hivatal 9021 Győr, Bajcsy Zs. út 26.
Telefon: 96/516-160 96/516-162 Fax: 96/516-169
Postacím: 9001 Győr, Pf.: 1639
Kiadja a Soproni B. D. Evangélikus Gimnázium (Liceum)
Felelős kiadó: Tölfi Balázs
Telefon: 99/512-430
Készült: Újsziget-rotta Sárvár – 1150 példányban
Kapható: a templomokban, gyülekezeti iratterjesztésben
Előfizetési díj egy évre 1400 Ft, külföldön 30 €
E-mail: harangszo@lutheran.hu
Internet: www.harangszo.hu
ISSN 1416-9770

Fehér Károly (ny. ev. esperes, Székesfehérvár)

Jelek, jelképek, szimbólumok 15. A pelikán

A kakast mindenki ismeri. Falusi udvar ma is elképzelhetetlen nélküle. Akkor is kukorékol, amikor a legmegbízhatóbb digitális óra is felmondja a szolgálatot. Nem hozza zavarba, akár előre, akár visszazigazítjuk „karóra-bilincünket”. Nem igazodik sem a nyári, sem a téli időszámításhoz. Beléje teremtett érzékkel jelzi a hajnalt. A népmesékből még az a kisgyerek is ismeri, aki sohase kergethette meg, vagy akit sohase kergetett meg öreganya-öregapja udvarán. Jelképesége is szinte magától értődő, akár biblikus, akár elvilágiasodott értelemben esik szó róla.

A pelikán nem szaladgál minden falusi porta udvarán. Ha valaki ismerni szeretné, állatkertbe kell érte mennie, vagy természetfilmet keresni róla a tévé képernyőjén.

Enyhén szólva, nem mutatós madár. Ha szárazon jár, totyog, mint a kacsa. Elég sután röpül. Hangját sem emlegeti senki. Valahogy mintha mindene el lenne nagyolva. Különösen a csőre meg a nyaka. Az a furcsa bőrzacskója mintha megduplázná a nyaktorkát. Tudtommal egyetlen magyar közmondásban szerepel csupán; akkor sem a leghízelgőbb hasonlításban: „Iszik, mint a gödény!” Ez a pelikán magyar neve, de a közmondáson és régi természetrajzi könyveken kívül nem sokan emlegetik így. A „bőtorkú” nagyivók jelképévé lett a magyar szóhasználatban.

Hogyan lett a pelikán-gödényből keresztény, meghozza pozitív jelentésű szimbólum? Tévedésből, félreértésből. Azok értet-

ték félre, akik messziről figyelték, hogyan eteti a fiókáit. Nem figyeltek a furcsa bőrzacskóra a nyakán, amely mint a nyakához nőtt tarisznya rejt a halzsákmanyt és a kicsinyei mélyen, a „torkába” nyúlva jutnak táplálékhoz. A fiókáit etető mozzanat tette jelképpé. Csak közben a bőrtarisznyás nyak kecsesen meghajló hatyú-nyakká finomodott, a hatalmas csőr pedig éles vágószerszámmá, amellyel feltépi a mellét, hogy vérevel táplálja fiókáit. Vagy talán nem is félreértésről van szó.

A keresztény szimbolika irtózik a naturalizmustól, nem kíván természetrajzi illusztrációvá válni. Kiemel valami jellegzeteset, és azt felerősítve tölti meg sajátosan keresztény tartalommal. Így van a pelikán esetében is. A rendelkezésre álló képanyagból csupán egyetlenegy találatkozott a pelikán naturalisztikus ábrázolásával. A fiait tápláló pelikánból Krisztus-szimbólum, eucharisztikus-úrvacsorai szimbólum lett. Krisztus magából, testével vérevel táplálja-életeti népét. A keresztben való áldozat és az úrvacsora összefüggését még erősíti, hogy sokszor a töviskoszorúra emlékeztető ágfonatokból alakítják ki a fiókák fészkeit.

Meglepő, hogy a pelikán szimbólumát – már amennyire utánajárhattam – szinte kizárólag református templomokban, ott is jól körülhatárolható területen, a festett kazettás mennyezeti templomokban, a 18. században, a bámulatos barokk fantáziával kialakított szószékhangvetőkön, a „koronán” he-

lyezték el. Néhol festett formában meg is duplázták a mennyezet egy kazettáján. De ha eucharisztikus-úrvacsorai jelképről van szó, miért a szószék koronáján és nem az úrasztalán szerepel? Felekezeti hangsúlyathelyezésről lenne szó: Krisztus a szavával, az igehirdetéssel táplál? Erre a jelentésmódosulásra sem kellene feltétlenül nemet mondani, noha a fiait tápláló pelikán szimbóluma elsősorban feltétlenül eucharisztikus-úrvacsorai jelkép. Jézus Krisztus áldozatul adott testével és vérevel élteti az „úton járókat”.

Ennek a szimbólumnak egyházművészeti stíluskorszakokon és felekezeti határokon messze túlnyúló gyökereire emlékeztessen Aquinói Szt. Tamás „Adoro Te...” eucharisztikus himnuszának utolsó előtti versszaka háromféle gyönyörű fordításban:

„Kegyes pelikánunk, égi szeretet, Véredben, tisztáltant, moss meg engemet. Egy cseppje elég, ha mérlegbe hull, Az egész világnak bűnváltásul.” (Sík Sándor, Himnuszok könyve, 1943.)

„Kegyes pelikánom, uram, Jézusom, szennyes vagyok, szennyem véredekkel mosom, melyből elég volna egy csepp hullni rá, világ minden bűnét meggyógyítani.” (Babits M. Amor sanctus, 1948.)

„Jézusom, jóságos pelikánmadár, véred hullásával moss tisztára már! Az egész világnak csak egy csepp elég, hogy lemossa vétke szennyes özönét.” (Farkasfalvy Dénes O. Christ., Himnuszok. 1984.)

Dr. h.c. Keveházi László (ny. ev. esperes, egyháztörténész, Kőszeg)

Az első magyar lelkész újságíró Rát (Ráth) Mátyás (1749–1810)

„Nintsen Európában, egy országos Nemzet is, a ki a maga hazájában történt változások, a világnak viszontagságai, az elmés embereknek hasznos, vagy furtsa találmányai, a Tudósoknak munkáik s több afféle emlékeztető dolgok felől szólló Híreket, naponként, hetenként, avagy hónapoként, az ő saját nyelvén nyomtatott írásokban, tanúság vagy mulatság kedvéért ne olvasná (...) mi pedig saját hazánkkal és hazafiainal is oly szertelen eszméletlenségben élünk, mint fereg a dióban.”

Ezzel a bevezetővel indult 1780. január 1-jén a *Magyar Hirmondó*, az első magyar nyelvű újságunk, amely hetenként kétszer, nyolcadiv nagyságban jelent meg. Az első szám címlapját rajzmetszet díszítette, amelyen a földgolyót átrepülő Merkur zászlaján a „Per regna, per urbes” (országokon, városokon keresztül) felirat szerepelt. Alatta Magyarország címere, kétoldalt pedig könyvek és iratcsomók rajzai voltak láthatók.

Ma már nagyon kevesen tudják, hogy ennek az első magyar újságnak szerkesztője, jórészt írója és „menedzsere” Rát Mátyás

evangélikus lelkész volt. 260 évvel ezelőtt, 1749. április 13-án született Győrött, iparoscsaládban. Akkoriban szüntette meg Mária Terézia uralma Győrött a szabad vallásgyakorlatot, ezért sokan, Rát Mátyás is Pozsonyban és Sopronban tanult. Bejárta a Felvidéket és Erdélyt, majd külföldre indult látókörét szélesíteni. Ekkor fogta meg egyik tanára, August Ludwig Schlözer, aki az államtudományok előadója volt, s folyóiratot is adott ki. Rát hazatérve Pozsonyban nevelő lett, de egyre inkább foglalkoztatta egy magyar hírlap kiadásának gondolata. 1779-ben kiadott egy „Előre való tudakozódást” ebben az ügyben. Az ország húsz nagyobb városában és százhatvan településén érdeklődtek az ügy iránt. Így jelent meg 1780 első hónapjában a Magyar Hirmondó első száma.

Túlzás lenne azt állítani, hogy az újság az evangéliumot hirdette volna. Ha értékelni akarnánk, azt mondhatjuk, hogy benne az akkori pietizmus és a felvilágosodás együtt

volt jelen, hazafisággal egybekötve. Ez utóbbiért hagyta el például a „h” betűt eredeti nevérol, ezzel is „magyarosítani” akarta nevét. De szabad-e őt mai szemmel ezért elítélni, szabad-e az ő korában mai ébredést és hitet számon kérni tőle, és azt, amit mai egyházi lapjaink tesznek, hogy az evangéliumot igekeznek a mai emberhez közel hozni írásaikkal?

Az viszont kétségtelen, hogy a megelőző néhány próbálkozás után – amikor röplapok jelentek meg egészen II. Rákóczi Ferenc lapjái, majd Bél Mátyás „Nova Posoniensis”-éig – Rát Mátyás Magyar Hirmondója volt az első magyar nyelvű hírlap hazánkban.

A lap három év múlva megszűnt. Rát Mátyás győri evangélikus lelkész lett. Az akkoriban felépült Öregtemplomban ő mondta el az első magyar nyelvű igehirdetést. 1783-tól megszakítással 1789-ig ő volt a győri lelkész. Pozsonyba is hívták teológiai előadónak, de lelkész maradt haláláig, 1810-ig.

„Amíg csak fennmarad a magyar név, halhatatlan Rát Mátyás dicső fáradozásáért, amelyet a haza hasznára kezdett s folytatott szorgalommal, de nagyobb küszködéssel” – írta róla egy méltatás, s mi is hálával emlékezhetünk arra, hogy evangélikus lelkész volt hazánkban a magyar újságírás úttörője.

HÍREK

- Egyházkerületi nap Ajkán

Az egyházkerületünk megalakulását kimondó 1997. február 22-én hozott zsinati döntésre emlékezve rendezik meg évente az immár hagyományos Egyházkerületi napot. Idén február 28-án a barátság-talan, esős idő sem szegte kedvét a közel félszáz testvérnek, hogy kerületünk evangélikusai az ajkai templomban találkozzanak.

Ittész János püspök 1Kor 13 alapján tartott nyitóáhitatában a rámutatott arra, hogy az Újszövetségnek e közismert része tulajdonképpen Krisztus-himnusz, hiszen az ő szeretete az egyetlen reménység a bűnbe esett embernek. Ha a jövőt szeretnénk tudni, akkor is támpont ez az igeszakasz, mert a reménység himnusza is, mely alátráta hív, és ígéretet kapunk soraiból arra, hogy egyszer majd minden nyilvánvalóvá lesz.

Szabó György egyházkerületi felügyelő köszöntő szavai után Isó Dorottya veszprémi lelkész bemutatta dr. Jánossy Lajos 1944-ben Sopronban megjelentetett „Az egyházi év útmutatása” című munkájának átdolgozott, újra megjelentetett kiadását. Hiánypótló ez a mű, mely annak idején a szolgálattevőknek adott segítséget, de ma rajtuk kívül minden érdeklődő alapvető ismereteket szerezhet az evangélikus egyház ünnepeinek mibenlétéről, ezáltal segítve azt a folyamatot, hogy tudatos, hitvalló keresztyénekké váljunk.

A nap második felében a „Was Christum treibt – Luther biblia-értelmezése” címmel – a kerületi elnökség által – kiírt teológiai pályázat ünnepélyes eredményhirdetésére került sor. Ez évben a jelítség pályamunkák közül dr. Ittész Gábor – a néhai győri lelkész fia – alapos és hozzáértő dolgozata kapta az első díjat, mely munkát a szerző röviden bemutatta a jelenlévőknek.

A nap folyamán lélekvidámító dallamok is felcsendültek a helyi ifjúsági csoport előadásában, és e vidám hangulatot csak fokozta az ajkai testvérek kedves, szeretetteljes vendéglátása. A nap végén Vajda István ajkai lelkész áldásával indulhattak haza az egyházkerületi nap résztvevői.

Dr. Ajtony Zsoltné

- Presbiterképzés Révfülpön

A révfülpői profilváltáshoz és megújuláshoz az is hozzátartozik, hogy az Ordass Lajos Oktatási Központ képzéseket tart gyülekezetekben szolgáló különböző csoportoknak, tisztségviselőknek. Ezek óta megrendezik november első harmadában a felügyelők országos konferenciáját. Ősszel egyházfiknak volt szakmai találkozó. Ez év február-március fordulóján pedig megtartották az első presbiterképzést, amelyet ezután félévenként kínálnak fel gyülekezeteink előjáróinak. Az első képzés címe: „Mit jelent ma presbiternek lenni? Felelősség – adottság – küldetés” volt.

A találkozásra az ország legkülönbözőbb gyülekezetéből érkeztek. Volt, ahonnan egyetlen „képviselő” jött, volt viszont ahonnan a fél presbitérium megérkezett. A jó légkörű, tartalmas konferenciát négy lelkész vezette: Bozorády Zoltán, Szabó Vilmos Béla, Sággy Balázs és Hafenschner Károly. Harmóniában voltak a lelki programok és a tanító jellegű előadások. Volt személyes bizoványgátétel és hangulatos élménybeszámoló is. Az első este vendége Gáncs Péter püspök volt, akinek jó helyzetképe, egyházunkról, gyülekezeteinkről, szolgálatunkról adott diagnózisa végigkísérte az egész programot a vasárnapi úrvacsorai közösségig. Szaktanácsadás is zajlott egyházi jogi kérdésekben. Dr. Mekis Viktória az Országos Iroda igazgató-helyettese és dr. Benkő Ingrid jogtanácsos segített eligazodni a paragrafusok útvesztőjében. Külön érdekessége volt a presbiterképzésnek az a nyílt levél, amelyet minden magyar evangélikus presbiternek fogalmaztak meg közösen a jelenlévők. Ezt az Evangélikus Élet közre is adta.

Olyan együttléti volt ez, amely méltó a folytatásra. Ősszel ugyanis országos presbiteri találkozóra invitálják az összes magyar gyülekezet presbiterit, jövő télen pedig Révfülpön adódik majd új lehetőség a továbbképzésre.

HK

- Luther és a Biblia – gyermek rajzpályázat a dunántúli egyházkerületben

Március 7-én került sor a Luther olvasóköri által „Luther és a Biblia” címmel kiírt gyermekrajz pályázat díjátadására. A győri kerületi székház tanácstermében a pályázó gyerekek és szüleik mellett nagyszámú érdeklődő lehetett részese az ünnepélyes pillanatoknak. Az olvasóköri vezetői, Pongráczné Gaál Elvira győrségi tanárnő és Isó Dorottya veszprémi lelkész szándéka szerint a gyermekeknek rajzban kellett megfogalmazniuk, mit jelent számukra Luther Márton élete, ígértetői és bibliafordítói munkássága, illetve milyen hatással van mai életünkre a reformátor élete és hagyatéka.

A várakozásokat messze felülmúlva a 112 gyermek által készített 83 alkotás, amelyek nemcsak egyházkerületünkben, hanem az ország túlsó végéből – Hódmezővásárhelyről, Kiskőrösről és Berettyóújfaluról – is, evangélikus és katolikus iskolákból érkezett be. A művészszemmel történő bírálatra a Nyugat-Magyarországi Egyetem két szakemberét, Kovács Kálmán és Borbély Károly főiskolai docenseket kérték fel, míg teológiai szempontból Isó Dorottya és Tubán József lelkészek vizsgálták a rajzokat. Három kategóriában osztottak díjakat: az egyéni pályázók között a 6–10 évesek, illetve a 11–14 évesek között hirdettek helyezetteket, míg a csoportok versenyeiben korhatár nélkül vehettek részt a gyerekek.

Az alkalmon Ittész János püspök Lk 14,17 alapján tartott áhitata után Szabó György egyházkerületi felügyelő és Isó Dorottya köszöntötte az egybegyűlteket. A legjobb művekből rögtönzött kiállítás állítottak össze a szervezők, amit az érdeklődők megtekinthettek.

A szervezők szándéka szerint a rajzok olyan evangélikus intézményekhez kerülnek majd, amelyek szívesen díszítenék faláikat a remek és sokszor magas művészi szintet képviselő munkákkal. Pongráczné Gaál Elvira elmondta, a céljuk a jövőben is az lesz, hogy további – akár hasonló, akár más jellegű – pályázati kiírások révén olyan gyűjteményt állítsanak össze, amely majdan a Luther-év alkalmából egy kiadványnak kellő mennyiségű anyagot biztosíthat.

A. Zs.

- Egyszer volt, hol nem volt, mesésépp mese volt...

Ezzel a mottóval rendezte meg a győri Péterfy Sándor Evangélikus Oktatási Központ óvodája immár negyedik alkalommal mesemondó találkozóját.

2003 óta, két évente jönnek el a város keresztyén óvónői – a katolikus és az önkormányzati óvodákból is – a meghívásra. Idén első alkalommal, nagy örömmel velünk töltötték e napot az evangélikus kollégák is. Várpalota, Sopron, valamint a helyiek mellett, a most formálódó, új evangélikus intézmény, Marcaltó képviselője is itt volt. A régi „törzsvendégek” mellett egy felvidéki, evangélikus óvodapedagógus hallgató fiatalember színesítette alkalmunkat.

A résztvevők a hagyományokhoz híven egy díszes oklevél mellett ebben az évben az „Apróval az apróért” pályázaton nyert összegből ajándék pótlót is vihettek haza, melynek logóját a vendéglátók tervezték.

A találkozót Csorbáné Farkas Zsófia iskolalelkész áhította nyitotta meg. Az országos iroda oktatási osztálya részéről Hesz Erzsébet szakreferens, valamint Jancsó Kálmán szakértő üdvözlő szavai után a mesészinpad következett, ahol gyermekek cserélődő, kis csoportja előtt hangzott fel több mint tíz alkalommal: egyszer volt, hol nem volt...

A mesemondók mindegyike nagy szeretettel, változatos módon, ügyesen teremtett kapcsolatot a gyermekekkel. Szép magyar nyelven, tisztán artikulálva, a mese üzenetét egyéniségükön átszűrve, humorral, igazi mesei hangvétellel, no meg egy kis egészséges izgalommal adta elő történetét, különös csillogást varázsolva a kicsinyek és bizony a felnőtt hallgatóság tekintetébe is.

Mindenki érezte a saját felelősségét abban, hogy nyelvileg el-szivárosodó társadalmi környezetünkben milyen beszédmintát nyújt a rábizottaknak. A felelősségét abban, hogy magát növelve, evangélikus óvodáinkban szakmaiflag, nyelvileg, módszertanilag, emberileg gazdagabb óvónóként vezesse gyermekeit. A felelősségét abban, hogy a mese varázslatával segítse gyermekeinket rátalálni az élet mélyebb összefüggéseire. Minden elmondott, meghallgatott történet lélekfrissítő volt. Egy-egy meglesett arc arról árulkodott, hogy a történet a mesélőjéről is szól, hiszen magunkból (is) mesélünk. A szakmai megbeszélést – állandó vendégünk – Zilahy Józsefné főiskolai docens vezette.

A vendéglátók hagyományos mesedramatizálása, mely a délelőtti szakmai részt zárta, jó példa volt arra, hogyan is lehet örömet szerezni gyermekeinknek egyszerűen, izlésesen, vidáman, átéléssel, játékosan, színesítve az óvodai élet ünnepei alkalmait.

Ebéd után „profli” mesemondó vendégünk volt Berecz András néprajzkutató és dalmondó személyében, aki képszerű, páratlan előadásmódjával harsány kacagásra fakasztotta az addigra szeretet-házunk lakóival is megszorodó felnőtt közönséget.

A nap végén jóleső fáradtsággal, csordultig telt szívvel, sok-sok tapasztalattal feltarisznyálva búcsúztunk: Áldással megyünk, megyünk innen el...

Ács Györgyné

Zámolyi Gyula 1910–2009

Egyházkerületünk legidősebb lelkészétől, a 99. életében elhunyt Zámolyi Gyulától búcsúztunk március 17-én a mosonmagyaróvári evangélikus templomban.

Zámolyi Gyula 1910-ben Csikvándon született, és bár szülei mélyen hívő emberek voltak, az érettségiig nem gondolt arra, hogy a lelkészi pályára lépjen. Egy betegségből való gyógyulása után kapta az elhívást, hogy teológiára jelentkezzen. Az első két évet Pápán, a református teológián vé-

gezte. A harmadik évtől ment át Sopronba, és ott fejezte be tanulmányait. Fizetés nélküli káplánként kezdte a szolgálatot a csöglei gyülekezetben. Azután Gecsére, későbbi apósa mellé került. De szolgált Győrben Groó Gyula helyetteseként, Sopronban az egyetem könyvtárosaként, továbbá Körmenten és Csurgón is. Ez az időszak azért volt mozgalmas, mert, mint az egykori „Harangszó” c. újság terjesztője számtalan Somogy-Zalai, Tolna-Baranyai és Vasi egyházmegyéhez tartozó gyülekezetben megfordult.

1940. december elsején helyettes lelkészként Surdra került, ahol később parókus lelkésznek választották. Ebben az időszakban kapcsolódott be az evangelizációs munkába. A gyülekezeti ifjúsággal és bibliakörösökkel rendszeresen járt Gyenesdiásra, és maga is tartott evangelizációs sorozatokat – a teljesség igénye nélkül – Iharosban, Magyarkeresztúron, Zsebeházán, Vanyolán, Szepetneken és Bakonybákon.

1953. augusztus 29-én egyhangúlag hívták meg a mosonmagyaróvári gyülekezetbe. Ennek az időszaknak drámai fejezete volt mindaz, ami 1956. október 26-án Mosonmagyaróváron történt. A város határórlaktanyájánál katonák lőttek a fegyvertelen tömegbe. A halottakat ökumenikus szertartás keretében temette el, komoly biztonsági intézkedések mellett. Később kibővült a mosonmagyaróvári szolgálat, mert először Rajka, majd Hegyeshalom és Levél társult Mosonmagyaróvárhoz.

1984-ben ment nyugdíjba, de ez a nyugdíj aktív volt, hiszen rendszeresen vállalt helyettesítő szolgálatokat a környező gyülekezetekben: Lébényben, Csornán, Rábcakapi–Tárnokrétiben, és Bezi–Enesén.

Mindenért adjatok hálát Istennek! – valotta visszatekintve hosszú lelkészi szolgálatára. Ez az Isten iránt érzett hála adta meg neki a szolgálat örömét. Ez segítette át életének nehéz időszakain is. Istennek köszönjük az ő életét és szolgálatát azok is, akik között lelkészi pályafutása idején szolgált. Legyen áldott emléke, szolgálata. Emlékét megőrizzük.

Kiss Miklós

Görög Zoltán 1943–2009

Görög Zoltán a Vas megyei Gércén született 1943. június 19-én. Középiskolai tanulmányait Sárváron végezte, ahol 1962-ben érettségizett, majd otthon a szövetkezeti irodán dolgozott egy évig adminisztrátorként. Mindez anyagi segítséget is jelentett a későbbi teológiai tanulmányaihoz, hiszen gyermekkorától a lelkészi pályára készült.

1963-ban jelentkezett Budapestre a teológiára. 1968. július 1-jén Ottlyk Ernő püspök ordinálta a gércei templomban.

1968. augusztus 15-től december 14-ig Celldömölkre kapott megbízást, majd Rudabányán szolgált 1969. augusztus 31-ig. Innen püspöke Pápára helyezte segédlelkésznek Halász Béla esperes mellé, kinek nyugdíjba vonulása után Sikos Lajos pápai esperes mellett szolgált 1973. október 31-ig.

1971-ben házasságot kötött dr. Jilek Zsuzsa belgyógyász szakorvossal. Házasságukat Isten egy leánygyermekkel áldotta meg.

1973. november 4-től parókus lelkész lett a homokbödögei anyagyülekezetben és a hozzá tartozó szórványban. 1984-től Takácsin és Gecsén is kapott helyettes lelkészi megbízást. Több hónapon keresztül hirdette az igét Vanyolán, Csóton, Bakonytamásiban, Bakonyszentlászlón, Lovászpatonán, valamint Sikátor és Veszprémvársány gyülekezeteiben.

Tagja volt a soproni Evangélikus Líceum, a gyenesdiási Kapernaum Szeretetotthon igazgatótanácsainak. Az egyházmegye diakóniai előadójaként is szerepet vállalt. Egykoron az Evangélikus Teológiai Akadémián működő egyháztörténeti szemináriumban is részt vett. A Veszprémi Egyházmegyében hosszú időn keresztül látta el a gyűjteményi előadó feladatát is.

A felsorolások után előttünk mégis az evangélikus lelkész marad meg, az a *tiszteendő úr*, aki örömhírt hirdetett, vigaszt s reményt a szomorkodóknak. Velünk volt örömmünkben s bánatunkban. Arról a názareti Jézusról tanúskodott, aki elhívta őt a lelkészi szolgálatra.

Az egyházmegye lelkészi karának rangidős tagja a lelkészi munkaközösségi üléseken véleményével, hitvallásával sokakat készített gondolkodásra.

Mint arról hírt adtunk, életének 65. évében a Veszprémi Evangélikus Egyházmegye elnöksége s közgyűlése 2008 májusában még Somlószlóson köszöntötte a szeretet, a tisztelet, a megbecsülés jegyében.

A pápai evangélikus templomból kísértük az alsóvárosi temetőbe március 28-án. Emléke legyen áldott!

Polgárdi Sándor

In memoriam Csöngei Dezső

Tudom, hogy az olvasók nagy többségének semmit nem mond e név. Hogy miért érdemes elolvasni mégis a róla szóló emlékező sorokat? Azért, mert evangélikus egyházunk gyülekezeteiben sok ilyen lelkiségű ember vállalt és végez laikus szolgálatot. És mi sokszor szó nélkül megyünk el szolgálatuk, sőt távozásuk mellett is!

Csőngei Dezső 1927. március 26-án született Nagyalásonyban. Földműves szülők gyermekeként nevelkedett, kellően részt vállalva a család munkájában. Örök kincseket is szerezve a helyi evangélikus iskolában tanult. Tizenhét évesen leventeként fogságba esett. Ezt követően kilenc évet töltött a Szovjetunióban Rózsás János, Böröcz Sándor és sok kevésbé ismert, névtelen fogoly sorstársaként. Fülemben cseng a rabságról, kényszermunkáról szóló egyik emléke: „Hűz fok volt a melegedőben. Minuszban!” Hazaérkezésekor útja az alásónyi templomba vezetett, ahol akkor tett esküjéhez híven, haláláig minden vasárnap igehallgató volt.

A helyi termelőszövetkezet közműveseként a legutóbbi teljes templomfelújítási munkát ő végezte falujában. „Nappal dolgoztunk a térszben. Este, éjjelig a templomban” – hallhattam többször. 53 évi házasságából két gyermeke született. Életének utolsó néhány hónapját leszámítva minden napját munkával dicsérte, családja és a gyülekezet szolgálatában élte meg, ahol előbb gondnoki-pénztárosi, majd felügyelői szolgálatot végzett mindvégig híven.

Életem meghatározó öt évében lehettem Csöngei Dezső mellett. Tanúja lehettem annak, ahogyan felelősségteljesen értette meg faluja lakóival, hogy miért érdemes gyülekezeti tagnak lenni. Konfirmációi ünnepeken mindig azzal a figyelemmel hallgatta a vizsgát, hogy vajon ma is úgy tanítanak-e egyházában, mint amikor ő tanult. Két éve még saját kezűleg javította ki a templom omladozó külső falrészét, és adományából újulhatott meg a nagyalásónyi templom oltárképe. Egy-egy presbiteri gyűlésen, közgyűlésen egyházaért égő, Isten ügyét mindig felelősséggel hordozó emberként ismerhettük meg.

Február 16-án búcsúztattuk. Életével példát mutatott evangélikus egyházában abban, hogy mindig tudjunk mi is a körülményekhez alkalmazkodva határozottan kiállni értékeink mellett. Véleményével mindig szembeszállt a ma megszokott közömbösséggel. Feleségéhez fogságon innen és túl való hűsége mértékadó lehet mai világunkban. Sorstársaival való rendszeres találkozásai által is hirdette, hogy az igazságtalan múltat nem szabad elfeledni! Amikor sírján elhelyezték a koszorúkat, azt a felvett hallhattuk, amelyen a szeretét emlegető fogoly nótáját szólaltatta meg. Mintha tényleg ő énekel volna. Hiszem, hogy míg mi, itt maradtunk csak szomorú énekének felvételét hallhattuk, ő már a Bárányt dicsérelő mennyei karban énekel.

Csőngei Dezső neve nem lesz ott a híres evangélikusok közt a történelemlétkönyvekben. De ő az egyike volt a gyülekezeteinkben élő egyházunk nélkülözhetetlen embe-
reinek.

Nagy Zoltán

HOGYAN ÉRTHETNÉM...?

Ha napjainkban belépünk egy élelmiszerboltba, csokoládénuszik, tojások tömkelegével találkozunk. A kereskedelem már készen áll húsvét ünneplésére. A világnak csupán ennyit jelent húsvét, ami nekünk, keresztyéneknek legnagyobb ünnepünk. Hogyan alakulhatott át ily mértékben Jézus Urunk győzelmes feltámadásának, az életnek ünnepe? Hogyan fakulhatott meg húsvét fénye? Hogyan válhatott húsvét szinte kizárólag a nuszsi és a tojás ünnepévé? Keresztyén felelőségünk megkerülhetetlen e

kérdésben! És elodázhatatlan, hogy ismereteinket felelevenítsük, mert így tudunk választ adni, ha ünneplésünk-ről – az ünnep keresztyén tartalmáról – kérdeznek bennünket. Ebben lesz segítségünk az alábbi írás.

Közben továbbra is várjuk olvasóink kérdéseit, melyek alapján szerkesztjük sorozatunk további részeit.

Isó Dorottya (ev. lelkész, rovatvezető, Veszprém)

HÚSVÉT

„... harmadnapra feltámadt ...”

Az egyház által megünnevelt ünnepek között a húsvét a legrégebbi. Már az első gyülekezet Jeruzsálemben Jézus feltámadására emlékezve gyülekezett össze és ünneplést. Megemlékeztek Jézus szenvedéséről, haláláról, és hálát adtak Istennek kegyelméért a kenyér megtörése és imádság által, közben olvasták az Írásokat, és hallgatták Isten igéjét. Ez a nap lett az Úr napja, vasárnap, a hét első napja.

Nem sokkal később már bizonyos gyülekezetek a vasárnapokon kívül, évenként egyszer, külön ünnepként is megülték húsvét ünnepét. Ez a szokás gyorsan elterjedt, és már a II. század közepétől egyre több helyen megtartották húsvét ünnepét évente egyszer. Ez az ünneplés ötven napon át tartott, húsvétól pünkösdig egy ünnepként!

Keleten és nyugaton eltérő időpontban ünnepelték kezdettől fogva, ez később komoly vitát is eredményezett. Az első egyetemes zsinat (Nicea, 325) döntött a kérdésben, és egységesítette az ünneplés kezdőnapját, a vasárnapot. A mai napig megvan a különbség kelet és nyugat egyházai között, más időpontban van az ünnep. Ennek az oka a naptárszámítás különbözőségében keresendő. (Az ortodox egyház még a Julianus-naptárt használja.) Az ünnep ideje minden évben változik, hol korábban van, hol pedig később. Miért van ez így? Azért, mert húsvét ünnepének a kiszámítása a következő: a tavaszi napéjegyenlőség (március 21.) utáni holdtöltét követő első vasárnap.

Az ünnep eredete természetesen zsidó gyökerekre nyúlik vissza. Izrael népe az egyiptomi szolgaságból való szabadulásra emlékezett évről évre a tavaszi holdtölté estjén, melyhez időközben csatlakozott a kovásztalan kenyerek ünnepe. Jézus korában ez a két ünnep már egybekapcsolódott, együtt tartották meg az első tavaszi hónap (Niszán) 14-étől kezdődően.

Először volt húsvét ünnepe, a tíz csapástól való megmenekülésre emlékezve, majd a kovásztalan kenyerek ünnepe, mely egy hétig tartott, és amelyen a kivonulásra, valamint a tengeren történt átkelésre emlékeztek. Jézus is erre a kettős ünnepre készülve volt együtt a tanítványaival az utolsó vacsorán, és akkor szerezte az úrvacsora szentségét, mely az ő egyszeri és megismételhetetlen áldozatára mutat.

Jézus áldozata szerzett nekünk szabadulást a bűnből és a halálból. Ezért „a húsvét Jézus Krisztus feltámadásának tényében az értünk megáldoztatott Isten Bárányának és halált győző Vitéznek szabadulást és életet ajándékozó királyi diadalát sugározza” – fogalmazza meg gyönyörűen Jánosy Lajos professzor. Jézus szabadulást szerző, halált legyőző áldozata pénteken történt, akkor ott, a kereszten Isten üdvakarata beteljesedett, a váltságmű elvégeztetett. Húsvét hajnala, a hét első napjának hajnala a kereszthalál megpecsételése, igazolása: győzött az élet a halál fölött!

Ma is hangzik húsvét diadalmas örömhíre: Jézus Krisztus harmadnapra feltámadott! Harmadnapra, és nem három nap múlva. Nekünk, ma élő keresztyéneknek péntektől számolva vasárnap csak a második napra van. Hogyan jön ki mégis a „harmadik napra”? Újra csak a zsidó gyökerekhez kell visszamenünk, egészen a teremtéstörténet leírásáig. Ott azt találjuk, hogy „így lett este, és lett reggel: első nap.” (1Móz 1,5c) Tehát az ősi számítás szerint a nap nem reggel, hanem este kezdődött! Pontosan így számolták a napokat Jézus idejében is: a naplementével új nap indult. Így volt ez azon a bizonyos pénteken is. Közeledett a naplemente, sietni kellett, hogy még előtte levegyék a holttesteket, és el tudják őket temetni, hiszen ha lemegy a nap, akkor már szombat, azaz teljes munkaszünet van!

Péntek délután három órakor halt meg Jézus, tehát ez az első nap. A szombat pedig péntek naplementétől, szombat naplementéig tartott, ez a második nap. A vasárnap pedig szombat naplementekor kezdődött, ez a harmadik nap. Szombat este már megszűnt a munkatiltalom, ezért mentek az asszonyok balzsamokat, keneteket vásárolni, mivel addig nem lehetett. Jézus testét pénteken nem tudták az előírások szerint a temetésre előkészíteni, hiszen közel volt a szombat, most annak elmúltával kellett azt elvégezni. De már beesteledett, meg kellett várni az éjszaka végét. Még sötétben elindultak, hogy minél előbb, mire világosodik, odaérjenek, és megmossák, bekenjék a Mester testét. A sír azonban üres volt, a holttest nem volt ott, csak a leplek, szépen összehajtván! Jézus él, feltámadt! Nincs itt! Az élő nincs a holtak között! – hirdette az angyal. Húsvét csodálatos örömhíre azóta is hirdetik az egész földön.

Ezt az örömhírt hirdetjük most is, húsvét ünnepén. Az ünnep magyar elnevezése azonban egyáltalán nem mutatja a lényegét, az igazi tartalmat, hanem éppen elfedi azt. Még a böjtre, az időszak testi vonatkozására (csak arra!) van tekintettel, és azt hirdeti, hogy végre vége ennek, lehet ismét húst enni.

Pedig húsvét ünnepe a bűnből, a halálból történt szabadulás, az élet, de nem a mindig újra születő, testet öltő élet, hanem az örök élet dicsőséges örömmünnepe! Jézus Krisztus egyszer és mindenkorra megszabadított a halál rabságából, vele, benne, általa az el nem múlt élet a miénk lett! Krisztus győzött, feltámadott, miatta, érette mi is feltámadunk, így a halál is hozzá vezet.

Hirdessük mi is húsvét csodálatos örömhírét családunkban, környezetünkben, és köszöntsük egymást az ősi keresztyén köszöntéssel: Krisztus feltámadt! Bizonytalán feltámadt!

Isó Zoltán lelkész, Veszprém

Szirmainé Tóth Erzsébet (gyülekezeti tag, Ajka)

Sokfélék vagyunk, de Krisztusban egyek

Március első péntekén az ajkai evangélikus templomban gyülekezők ajkáról nem csak a megszokott – Erős vár a mi Istenünk! – köszönés hallatszott. „Áldás, békeség! Dicsértessék...” is többször elhangzott. Különböző felekezetű nők a világimanap liturgiájára igyekeztek, elfogadván gyülekezetünk meghívását.

A helyi lelkész – Vajda István – üdvözlő szavai után felesége Pápua Új-Guineáról mondott rövid bevezetőt, hiszen az ez évi imánap liturgiáját e távoli sziget asszonyai készítették elő. Az alkalmon hittanosok és református asszonytestvérek is szolgáltak felolvasással. A közös éneklettségbe forrasztotta a jelenlévőket. Az igehirdetés szolgálatát vállaló Tóth Attila várpalotai lelkész két keresztről beszélt. Az egyik a hálaadás, a másik Krisztus keresztye, melyre ráakaszthatjuk a bilumot (nagyon erős, rostokból csomózott szatyor,

Attila vetített képes előadása a Pápua Új-Guineában élők mindennapjairól szolt. Megemlékezett Molnár Mária református diakonisszáról, aki az 1920-as 30-as években missziói munkát végzett a területen. Megmosolyogtuk Bíró Lajos rovartani kutató tudományért tett „áldozatát”, miszerint három wantokból (egy nyelvet beszélők közössége) is vett maga mellé feleséget, hogy a XIX. század végén a területen végzett gyűjtő- és etnográfiai munkájához segítséget kapjon.

A szeretetvendégséget a gyülekezet ifjúságának zenés szolgálata zárta.

melyet Pápua Új-Guineában teherhordásra használnak a nők), melyek testi-lelki kínjainkkal telítettek. Különösen aktuális ez a böjti időszakban.

A gyülekezeti teremben a Tóth

Csapó Attila (tanár, Pápa)

A szeretet dicséretének olvasása közben...

2001 karácsonyán a szokásostól eltérő ajándékkal kedveskedtünk édesanyánknak. Egy kis műsort állítottunk össze, amiben a komolyzené és az igeolvasás volt a főszerep. Bátyám felesége zongorán kísérte unokaöcsémet, Ádámot, aki hegedült. Én „A szeretet dicséretét”, 1Kor 13-at olvastam fel a Bibliából. A legszebb karácsonyok között tartjuk számon az akkorit. Azóta is megemlegetjük, akárhányszor együtt van a tágasabb család.

Hiába lennének kiemelkedő képességeink, ha egymást nem tudnánk szeretni, semmik lennének Isten szemében. József Attila sorai jutnak eszembe: „Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni, hogy melegednének az emberek.”

Hiába nincs testileg velünk valaki, a gondolatai, az egyénisége újra meg újra felidéződnek bennünk. Ezért írja Pál apostol gyönyörűen, hogy: „A szeretet soha el nem fogy...”

„Mert most tükör által homályosan látunk...” Úgy nézzük magunkat, ahogy azt a homályos tükör visszaadja. Így figyeljük környezetünket, a világot is magunk körül. Néhány sorral később az apostol így fogalmaz: „... akkor pedig úgy ismerem majd, amint én is megismertettem.” Pál szavai tulajdonságaink éles reflektorfénybe kerülését jelentik, egész életünkre vonatkoznak. Ott állunk majd Isten színe előtt. Akkor már nem számít, hogy milyen okosak voltunk, mennyi vagyont gyűjtöttünk össze földi életünkben, csak egyetlen dolog számít, hogy milyen volt a kapcsolatunk Istenhez és egyszülött fiához, Jézus Krisztushoz.

„Most azért megmarad a hit...” Az apostol a jelent idézi vissza ezzel, mintha a filmkocka váltana hirtelen keskenyről szélesre. A földi élet egyik legfontosabb értékét hangsúlyozza: a hitet állítja középpontba.

Ezután a remény kerül fókuszpontba. Nem lehet, hogy kiapadjon ez a forrás, hiszen tápláló, buzdító, jövőt gazdaggá tevő kincsünkről van szó, ami nélkül mindennapjaink sivárabbak lennének.

Végül újra a szeretetet idézi föl Pál. Ez az érzés a három közül a legfontosabb.

Az egész világ más lenne, ha az apostol szavaira hallgatna!

A Soproni Evangélikus Nyugdíjsház várja egy- és kétszemélyes apartmanjaiba gondozást igénylő idős emberek jelentkezését. Érdeklődni a 20/824-6887 telefonszámon lehet.

Paróczay Gabriella

A SZÁMLA KI VAN FIZETVE

- Egy gondolat anyák napjára -

Immáron tíz éve édesanya vagyok. Van egy tízéves és egy kétéves kisfiam. A minap egy furcsa dolog esett meg velem a nagy fiam által. Szeretném ezt a történetet megosztani Édesanyámmal, és üzenem neki, hogy a „számla ki van fizetve”.

Ha leírom a történetet, meg fogja mindenki érteni, hogy mit jelent az, hogy a számla ki van fizetve.

Egyik este éppen vacsorához készülődtem, amikor nagyobbik fiam a konyhába lépett egy cédulával a kezében, melyen a következő állt:

- virággyomlálás 500 Ft
- a szobám takarítása 1000 Ft
- háromszor vigyáztam az öcsémre 1500 Ft
- egyszer lementem tejért 100 Ft
- két ötöst kaptam a héten 1000 Ft
- naponta leviszem a szemetet 700 Ft

Ez összesen 4800 Ft, ez a heti bérem, ezzel tartozik az édesanyám nekem – mondta.

Elvettem hát a cédulát a gyermekemtől, és miután végigolvastam, egy másik cédulára a következőket írtam le:

- kilenc hónapig hordtalak a szívem alatt 0 Ft
 - az átvirrasztott éjszakákért betegágyadnál 0 Ft
 - könnyeid felszárításáért 0 Ft
 - a sok gondoskodásért, ételért, tiszta ruháért 0 Ft
 - az életért, amit nap mint nap adok neked 0 Ft
- ez összesen 0 Ft.

Majd fogtam, és átnyújtottam a kisfiamnak.

Gyermekek elolvasta, majd egy hatalmas könnyecsepp gördült le az arcán, a cetlimet a szívére szorította, majd viszakérte a cetlijét, és hatalmas nagy nyomtatott betűkkel ráírta: A SZÁMLA KI VAN FIZETVE!

Tehát kisfiam és köztem nincs rendezetlen számla, ahogy anya és köztem se! A történetem igaz történet. Lényege a közös szeretet.

Forrás: Fedél Nélkül - hajléktalanok lapja
2008. december 11. - XV. évfolyam 376. szám

Menyes Gyula (püspöki titkár, Győr)

Megkérdeztük...

Buda Annamária

szociológust,
egyházunk diakóniai osztályának vezetőjét

Milyen projekteket terveznek megvalósítani a közeljövőben egyházunk szeretetszolgálatában?

2008 tavaszán
hívtam meg
Jeszenszky Zita,
akkori diakóniai
osztályvezetőt,
hogy segítsék az
induló Kapu
program
koordinálásában, az
OFA (Országos

Foglalkoztatási Közalapítvány) pályázati lebonyolításában. Jeszenszky Zita a múlt év szeptemberétől a Szociális és Munkügyi Minisztériumban folytatta munkáját, én pedig az ő szolgálatát vettem át az egyházban. Szociológus vagyok, civil szektorból jövök.

A diakóniában elődöm szemléletváltást kezdeményeztet, magam is ezen az úton szeretnék tovább menni. Nagyon fontos ebben a folyamatban az intézmények és gyülekezetek, a Diakóniai Bizottság és az egyházi vezető testületek partnersége.

Nagyon fontos, hogy programjaink ötvözni tudják magukban az evangélikus hagyományokat és a legmodernebb társadalomtudományi megközelítéseket. A hagyományok tisztelete és az újító szándék a rászorulókat hiteles és egyénre szabott, hatékony segítségét segíti elő. Fontos ugyanakkor azokra a munkatársakra is fokozott figyelmet fordítanunk, akik gyülekezetekben vagy intézményekben végzik segítő tevékenységüket.

Szeretnék olyan modelleket átvenni – jelenleg a bajor egyházzal és a neuendettelsauai diakóniával folytatunk tárgyalásokat –, amelyek a munkatársak számára teszik lehetővé, hogy a keresztyénség értékeit megismerjék, és munkájukon keresztül hitelesen, nyitott szívvel tudják közvetíteni azokat.

Nagyon fontos az evangélikus felsőoktatásban is meghonosítani a szociális képzést, az egyház keretein belül pedig a diakónusi szolgálatot, hogy a professzionalitás és a keresztyén elkötelezettség egyszerre jelenjen meg a diakóniai szolgálatot végzők között. Ennek érdekében tervezzük a diakóniai jogszabály módosítási javaslatát a zsinat elé vinni. A munkatársak megtartásában nagy szerepet játszik a szupervízió lehetősége, mely egyrészt a szakmai munka hatékonyságát növelheti, és a kiégést hivatott megelőzni.

Négy helyszínen, körülbelül 30 munkatárs kerül szupervízióba ebben az évben. Szintén négy helyszínen indítjuk el a minőségfejlesztési programot, szervezetfejlesztéssel társítva. Ebből a folyamatból maga a Diakóniai Osztály sem maradhat ki, hiszen nekünk különösen élni kell járnunk abban, hogy munkánkat hatékonyabban és átláthatóbban tudjuk megszervezni, elvégezni.

Pilinszky János (1921-1981)

RAVENSBRÜCKI PASSIÓ

**Kilép a többiek közül,
megáll a kockacsendben,
mint vetített kép hunyorog
rabruha és fegyencfej.**

**Félelmetesen maga van,
a pórusait látni,
mindene olyan óriás,
mindene oly parányi.**

**És nincs tovább. A többi már,
a többi annyi volt csak,
elfelejtett kiáltani
mielőtt földre roskadt.**

HARMADNAPON

**És fölzúgnak a hamuszín egek,
hajnalfele a ravensbrücki fák.
És megérik a fényt a gyökerek.
És szél támad. És fölzeng a világ.**

**Mert megölhették hitvány zsoldosok,
És megszünhetett dobogni szive –
Harmadnapra legyőzte a halált.
Et resurrexit tertia die.**

A húsvéti angyal prédikációjának a lényege ez: Ti a sírban kerestek azt a Jézust, aki ma már egészen más. Ti megfeszítettnek hiszitek, pedig már feltámadott halottaiból. (...) Krisztus nincs „itt”, tehát a keresztyén sem lehet „itt”. Sem Krisztust, sem az övét nem lehet földi formák között megragadni.

Luther Márton

Egyházkerületünk honlapja az interneten:

<http://nyugat.lutheran.hu>

A Dunántúli Harangszó az interneten:

www.harangszo.hu

Egyházunk honlapja az interneten:

www.lutheran.hu

Madarász István (ny. ev. lelkész, Balatonboglár)

„Szent igédnek fáklafénye...” Gondolatok a vasárnapok ünnepi igéi alapján

VIRÁGVASÁRNAP (PALMARUM) VASÁRNAPJÁNAK HETE

„Az emberfia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.” (Mk 10,45)

Virágvasárnap az alázatos királyt, az Úr Jézust ünnepeljük. Gondolatban elébe hintjük mi, mai hívei is hódolatunk virágait. Az egykori Jeruzsálembé érkező zarándokok zöld pálmaleveleket, sőt még felső ruháikat is az útra terítették önfeledt örömmel és hódolatukban. Virággal a szokottnál is ékeesebbek ilyenkor oltáraink, és diadalmasan zengenek ajkunkon ünnepi énekeink. Ezekkel is kifejezzük hódolatunkat urunk és királyunk előtt. Ugyanakkor tudjuk azt is, hogy Jézus számárháton való bevonulásával annak a jelét adta, hogy ő nem uralkodni, hanem szolgálni jött közeink javunkra és üdvünkre. Ebből a korábban elhangzott beszédből – ami igénkben hangzik felénk – megtudhatjuk, hogy nem váratlan fordulat volt ez az életében, hanem végig jellemezte azt. A szolgálat lelkülete vezérelte egész földi útján.

Virágvasárnapal egyházi évünkben a nagyhét veszi kezdetét. Ezzel az ünnepnappal az Úr Jézus szenvedésének és értünk való megváltó halálának a hetébe lépünk. Ez lett az ő legnagyobb és legáldozatosabb szolgálata. Erre utalnak igénk utolsó szavai is: „... és adja az ő életét váltságul sokakért”. Kísérjük el Jézust ezen a héten kellő alázattal, bűnbánattal és hittel egészen a Golgotáig. Azután pedig éljünk mi is a tőle tanult szolgáló szeretetben egész életünk során. Ez lesz a legméltóbb és legszebb hódolatunk a virágvasárnapi király előtt.

HÚSVÉT VASÁRNAPJÁNAK HETE

„Áldott a mi Urunk Jézus Istene és Atyja, aki nagy irgalmasságából újjászülte minket Jézus Krisztusnak a halálból való feltámadása által, élő reménységre.” (1Pt 1,3)

A csepeli tisztítómű építésénél lezuhant helikopter Dunából kimentett egyik utasa mondta első nyilatkozatában: „Azt kell mondanom, hogy ma újonnan születtem”. Igénkben pedig azt halljuk, hogy a keresztyén ember az Úr Jézus föltámadásának evangéliumi üzenetét azzal a hittel ragadja meg, mint a fuldokló a felé dobott kötelet vagy a csónakból felé kinyújtott kezét. Az apostol boldogan hirdeti ezt meg itt olvasott gyönyörű vallástételében: „... újjászülte minket élő reménységre...” Számomra szavai a Biblia legcsodálatosabb mondatai közé tartoznak, és szinte himnusz-szerűek. Ezért kezdi a vallástételt így: „Áldott az Isten, hogy...”

Bizony, húsvétkor csodálatos perspektíva tárult ki elénk is az örök életre. Táplálkozzék hát a mi reménységünk is Urunk halálán vett diadalából. Pár mondattal később a levelében így kér erre, és így biztat erre minket az apostol: „A ti hitetek reménység is legyen Istenben” (1Pt 1,21). Bizony, áldott az Isten, hogy húsvét óta – ha hitben élünk – nem magunkban kell szembenéznünk bűnünk következményével, a halállal, hanem föltámadt Urunkkal, aki ajtót nyitott nekünk is az életre és üdvösségre.

Húsvét azt hirdeti nekünk, hogy Jézus Krisztus, a mi Urunk él, és jelen van hitre ébredt gyermekei életében is. Ő szól hozzánk, ő szólít meg bennünket a hirdetés igéiben. Vele találkozhatunk az úrvacsora szentségében. Figyel imáinkra, és közvetíti azokat az Atyához. Elkísér bennünket egész életutunkon, szép énekünk szavai szerint: „Velem vándorol utamon Jézus...” (EÉ 459). A húsvét jutassa eszünkbe megváltónk biztató szavait: „Én élek, és ti is élni fogtok” (Jn 14,19)! Ő győzzön le bennünk minden kishitűséget, hogy vallhassuk mi is Péter apostollal együtt: „Újjászülte bennünket élő reménységre”.

HÚSVÉT ÜNNEPE UTÁNI 1. (QUASI MODO GENITI) VASÁRNAPJÁNAK HETE

„Ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és ime, új jött létre.” (2Kor 5,17)

Szép szokás volt keresztyén őseink életében, vallásgyakorlatában, hogy a húsvétkor újonnan betértek egy hétig, tehát eddig a vasárnapig a kereszteskor kapott fehér ruhában jártak. Ez a Krisztus által feltűrt történetekre, a bűneiktől való megtisztulásra emlékeztette őket. Erről a szokásról kapta ez a nap a „fehérvasárnap” nevet. Ennek a szokásnak már csak az emléke maradt fenn.

Igénk azonban arra tanít bennünket, hogy éljük át mi is mély hittel, és őrizzük meg a bűntől megszabadító kegyelemnek ezt a fehér ruháját. Azt mondja az apostol, hogy a régi elmúlt, ime, új jött létre. A Lélek által újjá lett keresztyén embernek gyökeresen mássá lesz a gondolkodása, a tettei, a szokásai, a vágyai, mint előtte voltak. Ez azonban ma még részben csak folyamat, és nem perfektem. A festőművész első ecsetvonásai nyomán nem azonnal jelenik meg a vásznon a megálmodott téma, alak, vagy legalábbis nem mindenki által jól fölismerhetően. De már az alapozás is hozzátartozik a majd nyilvánvalóan megjelenő művészi alkotáshoz.

Húsvét ünnepe után vagyunk. Adja Isten, hogy Krisztus Urunk föltámadásának a hatása és eredménye látszódjék meg rajtunk, mai hívein is, míg majd teljesen „kiábrázolódik rajtunk a Krisztus”, ahogy arról ugyancsak Pál apostol ír egy másik levelében (Gal 4,19).

HÚSVÉT ÜNNEPE UTÁNI 2. (MISERICORDIA DOMINI) VASÁRNAPJÁNAK HETE

„Krisztus azért halt meg mindenkiért, hogy akik élnek, többé ne maguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és föltámadt.” (2Kor 5,15)

A júdeai Holt-tenger arról kapta a nevét, hogy bár tó, de tengeri vizének olyan nagy a sótartalma, hogy emiatt abban növényi vagy állati létnek a nyoma sem található. Ezzel szemben a tőle északra ugyanazon törésvonalban elhelyezkedő Genezáret tava már halakban is gazdag édesvizű tó. Ezen földrajzi kép kapcsán az a kérdés vetődhet fel bennünk, hogy a mi életünk melyikhez hasonlít inkább? Ha Krisztushoz kötődik az életünk, az nem lehet terméketlen, önző – a Holt-tengerihez hasonló – élet. „Krisztus azért halt meg, hogy akik élnek – tudniillik általa való új életben –, azok ne maguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és föltámadt”. Hálás szívünk minden dobbanásával ragaszkodunk kell hozzá, aki halálosan szeretett minket. Igyekeznünk kell arra, hogy a Lélek erejével néki kedvesek legjünk.

De a keresztyén embernek, a föltámadt Jézussal járó keresztyének jó cselekedetekben termékenyvé válik az élete embertársai, felebarátai felé is. „Nem önmagának élni” azt jelenti, hogy a másik szemével is nézzük az életet, a másik helyzetébe is próbálunk beilleszkedni, beleérezni, és ahol csak kell és tudunk, magunkról is megfedelkezve segíteni. Ez csak úgy jöhet létre, ha nemcsak húsvétkor gondolunk értünk halt és föltámadt Urunkra, hanem vele járunk a hétköznapiakban is.

Amikor igénkben az Úr Jézus felénk szóló igényéről hallunk, az egybecseng reformátorunk vallástételével: „Az én Uram... megváltott... hogy egészen az övé legyek, s az ő országában őalatta éljek, örök igazságban, ártatlanságban és boldogságban”.

Ezen vasárnap latin neve: Misericordia Domini. Isten könyörüljön rajtunk, hogy az ige szavai szerint történjen minden a mi életünkben is!

HÚSVÉT ÜNNEPE UTÁNI 3. (JUBILATE) VASÁRNAPJÁNAK HETE

„Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, aki megáldott minket minden lelki áldással a Krisztusban.” (Ef 1,3)

Isten előtt bizonyára szép és kedves az, ha gyermeki bizalommal visszatérünk elé kéréseinket, hiszen erre maga az Úr Jézus is biztat bennünket. (Mt 7,7–8) De a heti igénk most arra állít példát elénk az apostol szavaiban, hogy van okunk nemcsak a kérésre, hanem a hálaadásra is. Pál máshol ugyan megteszi leveleiben, de itt meg sem próbálja felsorolni mindazt, amiért tele van a szíve hálával Isten felé. Így hát csak summázva mondja: „Áldott az Isten, aki megáldott minket minden lelki áldással...” De azért gondolhatunk itt a Jézus által szerzett bűnbocsánatra, békességre, a hitre, az egymás iránti szeretetre és a síron is túl látó reménységre.

Jubilate vasárnapja van. Áldjuk Istent mindazért, amit megváltónk halálával és győzedelmes föltámadásával nekünk is juttatott, és ebben a hitünkben a közelmúlt ünnepeiben is újra megerősített bennünket.

Magasztaljuk az Urat zengő énekkel és imádsággal a gyülekezetben. Hiszen az apostol is többes számban fogalmaz.

Jubilate! Ujjongjatok, boldogan hálát adjatok! Van miért nekünk is.

Pethő Attila (ev. lelkész, az EHE doktorandusza, Budapest)

* Character debililis

Mint ahogy ez idáig esetemben minden vonatút, úgy a szóban forgó utazás is szokványos módon indult.

Március 7-én Budapestről indultam a 14.40-es (vasutasnyelven 9206-os) vonattal Győrön át Szombathely irányába. Mivel feleségemmel együtt helyettesítő szolgálatot vállaltunk Vönöckön, így egy külön erre a célra rendszeresített, fekete színű, ún. laptop-táskában hoztam magammal istentiszteleti felszerelésemet, a Luther-kabátot, ágendát, Bibliát, énekeskönyvet. Beszállás után ezt a bizonyos táskát – tudva, hogy elvileg pénzé nem tehető tartalmat rejt – egyszerűen felraktam az egyterű kocsí csomagtartójára, majd egészen a leszállásig rá sem néztem. A célállomás – Celldömölk – előtt aztán meglepődve tapasztaltam, hogy van ott ugyan egy fekete táska, ahol szerintem is lennie kell, ám ez nem az enyém...

Legyünk naivak – gondoltam! Véletlen csere lehetett... Azon nyomban beletekintettem, hátha vannak benne iratok, notesz, akár telefon, és akkor az illető örülhet, hogy velem akadt dolga. Hát nem volt benne... Amit meg találtam benne, az számomra egyértelművé tette, hogy mi történt. Ám a Dunántúli Harangszó

olvasó esetleges ügyész testvérek lelki békéjének megőrzése érdekében inkább csak „eltűnésről” beszélek, miként a rendőrségi jegyzőkönyvbe is ez a szó került. A „kapott” fekete táska semmi személyeset nem rejtett, csak egy tisztasági csomagot, valamint kitömésre használt nejlonzacskókat.

Miután jeleztem az esetet a kalauznak, rögtön le is kellett szállnom, és már csak egy rövid telefonra futotta a feleségemnek. Gondoltam, telefonon mégiscsak könnyebb az ilyet közölni...

Innentől kezdve aztán felgyorsultak az események, és még a vonat beérkezése előtt megindult a nyomozás. Celldömölk városa talán nem tűnik első látásra különlegesnek, ám a mi családunk eddig is tudta, hogy világváros, és nálunk Róma helyett minden út ide vezet. Most pedig még inkább bebizonyosodtunk róla. Az utunk azonnal természetesen nem a rendőrségre vezetett, hanem először felvettük apósomat, aki ismeri az összes rendőrt. Majd táskástól-mindenestől mentünk a rendőrségre.

Hallva a helyi akcentust, rögtön tudták, hogy itt bizony egy földijüket károsították meg. Azonnal átvették a „talált” tárgyat, megvizsgálták, majd akkurátusan, minden eltűnt „értéktárgyat” pontos névvel megjelölve, felvették a jegyzőkönyvet.

Ám apósom nem a rendőrökre tudott hatni igazán, hanem miközben én diktáltam a jegyzőkönyvet, ő a feleségem határozottságával megtámogatva elkezdte „fialtatni” az előző nap befektetett tőkét. Apósom ugyanis vasutas, és mindemellett nagy gavallér. Történetesen épp közeledett a nőnap. Ilyenkor pedig egy gavallér nem hagyja a munkatársnőit virág nélkül. És milyen jó, ha az ember egy csomó vasúti diszpcéssal

dolgozik együtt. Így hát a „celli” állomásról rögtön beindult a nyomozás másik szála, és azon nyomban optikai kábelek, átjátszótoronyok, távközlési műholdak hada vitte a hírt titkos belső vasúti hírcsatornákon, forró drótokon keresztül, hogy „eltűnt egy reverenda, ha megtalálják, gyűjtsék be!” A vonaton levő kalauzt is utolérték, aki még Szombathely előtt kocsiról kocsira, WC-ről WC-re haladva vizsgálta át az egész szerelvényt, de mindhiába. A harmadik szál pedig – mint utólag kiderült – talán a legjobb helyre, Rostáné Piri Magda esperes asszonyhoz futott be, és e-mailban ment is szinte rögtön tovább, egészen a holland Antilláig (itt tartott ugyanis vendéglőadást Jutta Hausmann professzorasszony, aki szintén azonnal értesült a történetéről). Közben mindnyájan biz-

tunk abban, hogy a „megtalálónak” az öltözék nem a bíróságról ismerős, és nem tapossa meg, mielőtt kidobja a kukába. Mert hiszen mit csinálna egy komplett lelkészi „eszköztárral”? (Igaz, volt olyan, aki mindjárt elképzelt, hogy az illető önmagát lelkésznek kiadva kórházakban portyázik tovább.)

Az Úr azonban, mint mindig, most is Ura volt a helyzetnek. A „megtaláló” ugyanis valószínűleg még a Keleti pályaudvaron, indulás előtt megejtette a „cserét”, és még ott a vonaton (bizonyára hordozható számítógépre áhítozva) megtekintette a zsákmányt. Megnéztem volna az orcáját, amikor szembesült a nagy fogással. Mindenesetre a táskát

magával vitte, nyilván kell(ett) a következő cseréhez. Ám a táska tartalmát kirakta egy fölkében. És mit ád az Úr, a fölkébe éppen egy celldömölki hölgy szállt be. Hazáig szemezett a szokatlan csomaggal, ami számára ismerős holmit rejtett. Miután látta, hogy senkinek sem kell, gondolta, odaadja az édesapjának, aki majd tudja, mit kell vele csinálni... Édesapja pedig annak rendje és módja szerint másnap délben, a helyi vágóhíd reklámtáskájába csomagolva leadta a celli evangélikus lelkészi hivatalba Rác Dénes lelkésztestvéremnek, aki – esperesétől mindenről tudva – a legnagyobb természetességgel vette át az „adományt”.

És hogy mi ebből a tanulság? Nos, nem csak az, hogy jobban kell vigyáznunk az értékeinkre. Krisztus követőiként akkor tehetjük az ilyen „eltűnések” ellen a legtöbbet, ha megszólítunk minden olyan körülöttünk élő embert, aki még csak a halállal találkozott, de nem találkozott a halál legyőzőjével. Aki ugyanis csak túlélni akar, és csak addig akar, amíg ki nem telik az ideje, az így vagy úgy, látványosan vagy titokban, de gyarapodni akar, akár mások rovására is. Keresztényként a mi felelősségünk, hogy az ilyen ember örökké akarjon élni, és Istennek tetsző módon gondolkodjon az anyagi világról.

Ahelyett tehát, hogy a kedves olvasó szörnyülködne, hogy „micsoda világot élünk, már a papot is meglopják”, tekintse ezt erőteljes felhívásnak. Ugyanis azzal tehetjük valóban a legtöbbet, ha a környezetünkben minél többek számára lesz a húsvét „húsvéttá”.

* A character debililis szó szerint: „letörölhető jellegzetesség”. Jelen esetben a teljes liturgikus öltözék „eltűnésére” utal.

Gyermekoldal

Kedves Gyerekek!

Köszönjük márciusi rejtvényünkre beküldött megfejtéseiteket. A helyes válasz első fele Jézusnak a kísértő felszólítására adott egyik kijelentése volt: „Nemcsak kenyérről él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik.” A kért szó a NAGYHÉT volt, amelyen Jézus szenvedéstörténetére emlékezünk.

Márciusi feladványunk után a pontok gyűjtése a következőképpen módosult:

Ajtony Emese, Győr (40)

Beledi hittanosok (40)

Nagy Bálint, Hegyeshalom (40)

Nagy Réka, Hegyeshalom (40)

Tapolcai Tamás, Sopronnémeti (40)

Asbóth Dorina, Rábca-kapui (30)

Nagy Patrik, Mihályi (30)

Nagy Zsolt, Szentantalfa (30)

Tapolcai Márton, Sopronnémeti (30)

Tóth Márta, Lébény (30)

Asbóth Lídia, Sopron (10)

Bertha Anna, Sopron (10)

Németh Szandra, Csorna (10)

Mire lapunknak ezt a számát a kezetekben tartjátok, már az egyházi esztendő következő nagy ünnepére, a húsvétra készülődünk. Egy történetet szeretnék megosztani veletek, amely talán segít még jobban megérteni a nagyhét eseményeinek jelentőségét.

Az öreg George Thomas lelkészként szolgált egy New England-i városkában. Egy vasárnap nagy, üres kalitkával a kezében ment fel a szószékre, és beszélni kezdett: „Tegnap, ahogy a városban sétáltam, megláttam egy kisfiút, ahogy egy nagy kalitkát lóbált a kezében. A kalitka aljában három kis mezei madárka volt, dideregtek a félelemtől. Megszólítottam:

– Mit csinálsz ezekkel a madarakkal, fiam?

– Hazaviszem őket, kihúszom a tollaikat, hogy elkezdjenek verekedni egymással. Nagyon jól fogok szórakozni!

– Ha meguntad ezt, mit csinálsz velük?

– Szerzek egy macskát! Ők is szeretik a madarakat! Odaadom neki mindegyiket!

Egy pillanatig elgondolkoztam, majd megkérdeztem tőle:

– Mennyit kérsz ezekért a madarakért, fiam?

– Talán ön megvenné? Nem is szépek! – csodálkozott.

– No, mennyit kérsz értük?

– 30 dollár! – vágta rá.

Belenyúltam a zsebembe, és kifizettem az árat. A fiú eltűnt, én pedig a város szélén elengedtem a madarakat.”

Bizony, mi, emberek is olyanok vagyunk, mint ezek a kismadarak: hibákkal teli, tökéletlen lények. És Isten nélkül ugyanilyen kiszolgáltatottak, védtelenek is lennénk. De a mindenható Isten gyermekeiként szeret bennünket: önzetlenül, feltétel nélkül. A legerősebb bizonyítéka az ő végtelen szeretetének, hogy szent Fia által kiváltott bennünket a bűn és a halál fogságából. Jézus a legnagyobb váltságdíjjal, az életével fizetett értünk. Magára vette bűneinket, szenvedett és meghalt értünk a kereszten, feltámadásával pedig az örök élet reménységét adta nekünk. Legyen hálaadás minden szavunk és tettünk mennyei Atyánknak ezért a szeretetért és kegyelemért! „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (János evangéliuma 3, 16)

A rejtvényben egy totó vár rátok, amelynek kérdései a nagyhét eseményeivel kapcsolatosak.

1. feladat: Keressétek meg az evangéliumokban a helyes válaszokat, majd karikázzátok be azok betűjelét!

1. Minek az emlékére tartották a zsidók a kovásztalan kenyerek ünnepét?

A Az új év kezdetének emlékére.

É Az Egyiptomból való szabadulás emlékére.

M Egy háború befejezésének emlékére.

2. Mire emlékeztette Jézus az utolsó vacsora közben tanítványait?

L Arra, hogy valaki el fogja árulni őt.

K Arra, hogy valaki meg fogja tagadni őt.

E Arra, hogy a zsidók mennyire hűtlenek.

3. Kit vitt magával Jézus imádkozni a Gecsemáné-kertben?

E Pétert és Zebedus két fiát.

S Jánost és Júdást.

Z Pétert és Tamást.

4. Mit csináltak a tanítványok Jézus imája alatt?

B Fájdalommal hallgatták.

I Vele imádkoztak.

T Aludtak.

5. Hogyan árulta el Júdás Jézust?

É Megcsókolta.

R Kezet fogott vele.

A Palástot tett a vállára.

6. Miért nem engedte Jézus a tanítványának, hogy megvédjé?

O Tudta, hogy az ellenség túlerőben van.

V Várta, hogy az angyalok majd megszabadítják.

T Be akarta tölteni az Atya akaratát.

7. Mit tett Péter Jézus elfogatása után?

D Vele ment a főpap udvaráig.

A Távolról óvatosan követte Jézust.

S Jánossal Jerikóba menekült.

8. Mit mondott Jézus a keresztre feszítése után?

N Így kell lennie, hogy az írásk beteljenek!

Á Semmit, némán tűrte a szenvedést.

D Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják,

mit cselekszenek!

9. Mit tett a százados?

O Szidalmazta Jézust.

P Parancsot adott, hogy könnyítsék meg a szenvedését.

J Leborulva ezt mondta: „Ez az ember valóban igaz volt!”

10. Kitől hallotta Péter és János, hogy Krisztus feltámadt?

J A többi tanítványtól.

A Magdalai Máriától.

N Egy angyaltól.

2. feladat: Ha jól dolgoztatok, a betűket összeolvasva egy két szóból álló kifejezést kaptok. Írjátok ezt be a következő bibliai idézetbe!

„Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki
barátaiért.”

Magyarázzátok meg, mit jelent ez az íge!

Megfejtésként az ígét és magyarázatát várom tőletek!

A helyes megfejtést beküldők pontokat gyűjtenek, és félévente kapnak komolyabb és értékesebb jutalmat júniusban, illetve decemberben. Erre egyrészt azért van szükség, mert egyre többen külditek be megfejtéseiteket, és ezáltal a kitartást és a rendszeres részvételt is honorálni tudjuk. Másrészt, mivel gyülekezeti hittanoscsoport is küld be megfejtéseket, őket nem egyénileg, hanem csoportosan szeretnénk megjutalmazni. A jutalom értéke a fél év alatt gyűjtött pontok számától függ.

Beküldési határidő: 2009. május 2.

Cím: Dunántúli Harangszó Szerkesztősége

9001 Győr Pf.: 1639

Várjuk megfejtéseiteket, jó fejtörést kívánva!

Kata néni

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

Nyereményszelvény 2009. április

Név, életkor:.....

Lakcím:.....

A megfejtést külön lapra írjátok!.....

Menyessné Uram Zsuzsa (ev. lelkész, Győr) *ság*)

Lehetetlen! ... Lehetetlen?

- Ez 34,11–12.16. és Mk 10,27 -

Borzasztó kegyetlen szóként hangzik ez a kifejezés: „lehetetlen”. Ha férj mondja a feleségnek, ha szülő a gyermekének vagy gyermek a szülőjének, főnök a beosztottnak – lehetetlen. Valami teljes mértékben elképzelhetetlent, végérvényeset jelent, valamit, ami el van zárva előlünk, ami semmilyen emberi közbenjárásra, hivatkozott igazságra nem táruul fel. Le van tiltva a hozzáférés lehetősége. Sötét, reménytelen, kilátástalan állapotot jelent az embernek. Lehetetlen – ahogyan elképzelhetetlen és gyakorlatilag kivitelezhetetlen egy tevének átjutni a tű fokán...

Sántít Jézus hasonlata? Vagy csak valamit nagyon erőteljesen és megdöbbentő módon kifejezésre akar juttatni a számunkra!

Azért, amiért Jézus ajkáról elhangzik ez a szó: „lehetetlen”, és amiért az Úr Isten úgy dönt, hogy maga indul el elszéledt nyáját megkeresni – az a bűn rontása, befolyása miatt van, mert nem tudjuk kezelni igazán. Sejtjük, mit jelent bűn alá rekesztve élni. Amikor tudjuk, mi a jó, mit hogyan kellene tenni, és törekszünk is erre, de mégsem megy a saját erőnkkel, a saját békességünkkel és igyekezetünkkel. Hiába vágyunk rá, mert csak ez hull folyamatosan vissza: ez lehetetlen, ez elérhetet-

len. Mégis mekkora kegyelem kell ahhoz, ami megváltaná ezt az eltorzult, feje tetejére állt világot? Hogy minden a helyére kerüljön, és rendezett legyen, ahol megkeresik az elveszettet, ahol az eltévedtet visszavezetik, ahol a sérültet és beteget bekötözik? ...

Izráel népe is értette ezeket a szavakat, hiszen tudták: száműzetésük, fogóságuk Babilóniában azért van, mert nem tisztelték, nem félték, nem szerették az Urat mindennél jobban. Ezért eltávolodtak tőle, már nem volt fontos számukra, mi az ő akarata.

Félelmetes távolságok térben és lélekben egyaránt az otthontól, a templomtól, az Istentől... Van akkora kegyelem, ami megválthatná a lehetetlent?

És felhangzik Ezékiel próféta ajkáról az Úr Isten ígérete: „... én indulok, én magam keresem meg őket, hogy én viseljem gondjukat, összegyűjtssem, rendezzem életüket. Eltévelyedésük ellenére, bűneik sokasága ellenére újra feléjük fordulok, megbocsátok nekik, és megszabadítom őket!” ...

És pár száz évvel később valaki elindult Názáretből, aki azt mondta: „Én vagyok a jó pásztor. A jó Pásztor életét adja a juhokért. Én ismerem az enyéimet, és az enyéim ismernek engem...”

És egy felhős, borús napon, amikor a nap egyszer csak elsötétült, és a föld is megremegett – életét adja juhaiért. Elvégeztetett, beteljesedett az Úr Isten akarata, kijelentése, ígérete. Ami lehetetlen és elérhetetlen volt az ember, a bűn zsoldosai számára a halál fiainak, az megnyílt a Pásztor győzelme által. Feltárult a bűneiben nyomorultul vergődő ember számára a kegyelem, az Isten „mégis” szeretete, jóindulata, ami nem illúzió, nem vágyakozás csupán többé.

Ő uralkodik ma is, övé a hatalom teljessége, hiszen legyőzte, megtörte mindazt, ami minket távol tart az Atyától. Értünk jött, és ma is itt van közöttünk! Hívogat mindnyájunkat, hogy bátran tegyük le előtte mindazt a kínzó sok „lehetetlent” a maga bűneivel, ami minket terhel. Hogy átéljük, megsejtsük, mit is jelent Jézus Krisztussal az isteni „minden lehetséges”. Hogy vele a tű és a tevé méretbeli különbsége elvétegetik, és kegyelme által átélhetjük a megtaláltak, a meggyógyítottak csodálatos örömét. Ámen.

Elhangzott a Kossuth Rádióban
Az evangélikus egyház félórása c. műsorban
2008. április 7-én.

Feladó: DUNÁNTÜLI HARANGSZÓ

Szerkesztősége

Győr

Pf.: 1639

9 0 0 1

NYOMTATVÁNY